

γαμπάλι τό, Ἀθῆν. Κύθν. κ. ἄ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γάμπα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ἄλι.

1) Εἶδος καλαποδίου, τὸ ὁποῖον εἰσάγεται εἰς ὑπόδημα πρὸς διατήρησιν τοῦ σχήματός του Ἀθῆν. 2) Ξύλινος σκελετὸς δι' ὑποδήματα Κύθν.

Πβ. γαμπαλάκι.

γαμπαροῦ ἐπίθ. θηλ. ἀμαρτ. γαδαροῦ Πάρ.

Θηλ. τοῦ ἀμαρτ. ἐπίθ. γαμπαρᾶς < ἀμαρτ. γαμπάρα < γάμπα.

Ἡ ἔχουσα χονδράς κνήμας. Πβ. ἐπίθ. γαμπᾶς.

γαμπᾶς ἐπίθ. Κύθν.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γάμπα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ᾶς.

Ἄδων χονδράς κνήμας. Συνών. γαμπουνᾶτος. Πβ. γαμπαροῦ.

γαμπᾶς ὁ, ΝΠολίτ. Παροιμ. 2, 662 γαδᾶς Ζάκ. Κεφαλ. Κρήτ. Κύθν. Νάξ. κ. ἄ. καμπᾶς Ἰκαρ. γαμπᾶς Πελοπν. (Μεγαλόπ.) ἄβᾶς Νάξ. (Βόθρ.)

Ἐκ τοῦ Βενετ. *gaban*. Πβ. καὶ Ἰταλ. *gaban*.

Ἐπανωφόριον ἀπὸ χονδρὸν μάλλινον ὕφασμα οὐχὶ καλῶς κατεργασμένον ἐνθ' ἄν.: Παίρνω τὸ γαμπᾶ μου καὶ πάω καλεῖά μου Μεγαλόπ. || Φρ. Τοῦ μάζωξαν τὸ γαδᾶ (ἐπὶ αὐθᾶδους περιοριζομένου ὑπὸ ἰσχυροτέρου) Ζάκ. Ἐκώστισε ὁ γαδᾶς γιὰ φῖνο ρᾶσο (ἐπὶ πράγματος στοιχίζοντος περισσότερο τοῦ δέοντος) Ζάκ. Ἐχει ψεῖρες ὁ γαμπᾶς του (ἐπὶ τοῦ κακοπαθοῦντος ἕνεκα τῆς ἰδίας ἀνοίας) ΝΠολίτ. ἐνθ' ἄν. || Γνωμ. "Ὅθεν εἶν' εὐγιά, βάστα τὸ γαδᾶ σου, κὶ ὅδε βρέχει, ἔξά σου (ὅτι πρέπει νὰ εἶναι κανεὶς πάντοτε προνοητικός. εὐγιά = εὐδία, ἔξά = ἐξουσία) Κρήτ. || Ἄσμ.

Ἀχι τὸ κακορρίζικο, χωρὶς γαδᾶ καὶ ρᾶσο καὶ χωρὶς ἀγαπητικὸ πῶς θὰ ξεχειμωνιάσω;

Κρήτ.

Ἀπόψε μ' ἐσυρρίγησε τὸ ἀγάπης ἢ κρυγῶτη, μουνδὲ γαδᾶς μ' ἐξέστανε μουνδὲ ἢ παντέρμη νεότη αὐτόθι. Συνών. ἀμπᾶς 2.

γάμπια ἡ, ὡς ναυτικὸς ὄρ. κοιν. γάδια πολλαχ.

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *gabbia*.

1) Μικρὸν προφραῖον ἱστίον, ὁ ἀρχ. δόλων κοιν.: Φρ. Θέλει καράβια μὲ γάβια (ἐπὶ ἀπλήστου) Μεγίστ. β) Τὸ δεύτερον κατὰ σειρὰν ἐκ τῶν ἄνω ἱστίων Κρήτ. 2) Ἡ ἀντένα τοῦ ἱστιοφόρου πλοίου Προπ. (Κύζ.) 3) Τὸ καρχήσιον τοῦ ἱστιοφόρου πλοίου Νάξ. κ. ἄ. 4) Τὸ θωράκιον τοῦ πλοίου Κυκλ. Μακεδ. κ. ἄ.

γαμπίτσα ἡ, σύννηθ.

Ἐποκορ. τοῦ οὐσ. γάμπα διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ἴτσα.

Μικρὰ γάμπα, ὁ ἰδ.: Νὰ κ' εἶνα κονκλάκι μὲ σπιθαμὴ μὲ καὶ γαμπίτσες ψιλοῦλλες σὰν τὰ καλαμάκια ΚΧρηστομ. Κερέν. κούκλ. 79. Συνών. γαμπούλλα.

γαμπούλλα ἡ, σύννηθ.

Ἐποκορ. τοῦ οὐσ. γάμπα διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ούλλα.

Γαμπίτσα, ὁ ἰδ.

γαμπουνᾶτος ἐπίθ. Θήρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαμπούνι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ᾶτος.

Ἄδων παχείας κνήμας. Συνών. γαμπᾶς. Πβ. γαμπαροῦ.

γαμπούνι τό, Θήρ. Κέως Σίκιν. γαδούνι Σέριφ. κ. ἄ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γάμπα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ούνι.

1) Ἡ κνήμη Θήρ. Κέως. Συνών. ἀρίδα 3, γάμπα 1.

2) Τὸ περὶ τὴν κνήμην μέρος τῆς κάλτσας Θήρ. 3) Πᾶς μικρὸς βλαστὸς Σίκιν.

γαμπουνιάζω Θήρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαμπούνι.

Πλέκω τὸ περὶ τὴν κνήμην μέρος τῆς κάλτσας. Μετοχ. γαμπουνιασμένος, ὁ φορῶν τοῖς κάλτσες ἕως ἄνω, μέχρι τῆς κνήμης.

γαμπρήσιος ἐπίθ. ἀμαρτ. γαμπρήσου Κυδων.

Πληθ. οὐδ. γαμπρέδᾱ Πόντ. (Κοτύωρ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαμπρὸς καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ῆσιος. Τὸ γαμπρέδᾱ ἐκ τοῦ ἀμαρτ. οὐδ. ἐπίθ. γαμπρέδιν.

Ἄνθρωπος εἰς γαμβρὸν ἐνθ' ἄν.: Φρ. Καὶ γαμπρέδᾱ (εὐχὴ διὰ καινουργίᾳ ροῦχα) Κοτύωρ. Συνών. γαμπριᾶτικος 1, γαμπρικᾶτος, γαμπρίκειος 1, γαμπρικός, γάμπρινος, γαμπρίτικος.

γαμπριᾶς ὁ, Ἡπ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαμπρὸς καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ῖας.

Ἐμπαικτικῶς ὁ γαμβρός. Συνών. γαμπρίκας, γαμπρουλλᾶς.

γαμπριᾶτικος ἐπίθ. σύννηθ. γαμπριᾶτ'κους βόρ. ιδιῶμ. γαδριᾶτικος πολλαχ. γαδριᾶτ'κος πολλαχ. βορ. ιδιωμ. γαδριᾶτ'κους πολλαχ. βορ. ιδιωμ. γαδριᾶτ'κους Κυδων. κ. ἄ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαμπρὸς καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ῖατικός.

1) Ὁ ἀνὴρ εἰς γαμβρὸν σύννηθ.: Φορεσιὰ γαμπριᾶτικη. Ροῦχα γαμπριᾶτικα Συνών. ἰδ. ἐν λ. γαμπρήσιος.

2) Πληθ. γαδριᾶτ'κα οὐσ., τὰ ὑπὸ τοῦ γαμβροῦ εἰς τὴν νύμφην πρὸ τῆς στέψεως προσφερόμενα δῶρα Μακεδ. (Χαλκιδ.)

γαμπρίζω Δαρδαν. Πελοπν. (Κορινθ. κ. ἄ.) γαμπρίζον Μακεδ. γαδρίζον Κυδων. Λέσβ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαμπρὸς.

1) Ἐπιδεικνύομαι, φέρομαι ὡς γαμβρὸς ἐπιθυμῶν νὰ νυμφευθῶ Κυδων. Λέσβ. Μακεδ. Πελοπν. (Κορινθ. κ. ἄ.): Εἶναι καιρὸς τῶρα ποῦ γαμπρίζει Κορινθ. γαμπρολογῶ Β 3. 2) Ἐρωτοτροπῶ Δαρδαν.: Ὁ δεῖνα γαμπρίζει μὲ τὴ δεῖνα.

γαμπρίκας ὁ, Ἡπ. γάμπρικας Κῶς.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαμπρὸς καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ῖκας.

Εἰρων. ὁ γαμβρός. Συνών. ἰδ. ἐν λ. γαμπριᾶς.

γαμπρικᾶτος ἐπίθ. Κῶς κ. ἄ. γαδρικᾶτος Κεφαλ. Παξ. κ. ἄ.

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. γαμπρικός καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ᾶτος.

Ἄνθρωπος εἰς γαμβρὸν ἐνθ' ἄν.: Ροῦχα γαμπρικᾶτα Κῶς. Συνών. ἰδ. ἐν λ. γαμπρήσιος.

γαμπρίκειος ἐπίθ. πολλαχ. γαδρίκειος Θράκ. Κρήτ. κ. ἄ. γαμπρίσειος Κάρπ. ἄμπρίσειος Κάρπ. Οὐδ. γαμπρίκιν Πόντ. (Κερασ.) γαμπρίκ' Πόντ. (Ἰφ. Τραπ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γαμπρικός κατά τὸ ἀντρέκειος καὶ γυναικείος.

1) Γαμπρήσιος, ὁ ἰδ., πολλαχ.: Γαμπρῖκεια ροῦχα πολλαχ. 2) Τὰ εἰς τὴν νύμφην διδόμενα ὑπὸ τοῦ γαμβροῦ εἶδη ἐπενδύσεως, νυμφοστόλια Λυκ. (Λιβυσσ.) Πόντ. (Κερασ. Ὁφ. Τραπ.) 3) Ἡ εἰς τὸν γαμβρόν διδομένη προγαμιαία δωρεὰ Κάμπ.

γαμπρικός ἐπιθ. Θήρ. ἄμπρικός Κάμπ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαμπρός καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ικός.

Γαμπρήσιος, ὁ ἰδ., ἐνθ' ἄν.: Φορέματα γαμπρικά Θήρ. || Ἄσμ.

Ὁ Πολυχρόνης ἤφνε τὸ ἐπῆε νὰ ψουνίσῃ τσαὶ γὰ νὰ μῆνα τσαὶ γὰ δὴ δόπισω νὰ ὑρίσῃ τὸ εἶπε νὰ ἐτοιμάσωμε τὰ ἄμπρικά του ὅλα, γιὰτ' ἤθιλε νὰ παντρευτῇ ἐφέτι τὸ χειμῶνα Κάμπ.

γάμπρινος ἐπιθ. Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαμπρός καὶ τῆς καταλ. -ινος.

Γαμπρήσιος, ὁ ἰδ.: Γάμπρινα πονκάμισα - σκουτιά κττ.

γαμπρίτικος ἐπιθ. Δαρδαν. κ. ἄ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαμπρός καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίτικος.

Γαμπρήσιος, ὁ ἰδ.: Γαμπρίτικα παπούτσια.

γαμπρογυρεύω ἄμαρτ. γαδρoγυρεύω Λέσβ. (Ἀγιάσ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαμπρός καὶ τοῦ ρ. γυρεύω.

Ζητῶ, ἐπιδιώκω γαμβρόν διὰ νὰ ὑπανδρευθῶ.

γαμπροκάλεσμα τό, Πόντ. (Σούρμ.) γαμπροκάλεσμα Πόντ.

Ἐκ τῶν οὐσ. γαμπρός καὶ κάλεσμα.

1) Ἡ κατά τὴν ἐβδόμην μετὰ τὸν γάμον ἡμέραν πρόσκλησις τῶν νεονύμφων εἰς τὴν οἰκίαν τῶν γονέων τῆς νύμφης Σούρμ. 2) Ἡ μετὰ τοὺς ἀρραβῶνας πρόσκλησις ὑπὸ τῶν γονέων τῆς μνηστῆς τοῦ μνηστήρος καὶ τῶν γονέων καὶ πλησιεστέρων συγγενῶν του εἰς εὐωχίαν Πόντ. Συνών. γαμπρολάλεμαν, γαμπρολάλιν.

γαμπροκαμένος ὁ, ἄμαρτ. γαδρoκαμένος Θράκ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαμπρός καὶ τοῦ καμένος μετοχ. τοῦ ρ. καίω.

Ὁ γαμβρός ποῦ εἶθε νὰ καῖ, νὰ καταστραφῇ: Πῶς βγήκες τέτοια μέρα, γιαγιά, καὶ δὲ φοβήθηκες τὸ κρύο; —τί νὰ κάμω, παιδάκι μου, ὁ γαδρoκαμένος μ' με ξεφορτωθῇ!

γαμπρολάλεμαν τό, Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γαμπρός καὶ λάλεμαν, δι' ὁ ἰδ. λάλημα.

Γαμπροκάλεσμα 2, ὁ ἰδ.

γαμπρολάλιν τό, ἄμαρτ. Πληθ. γαμπρολάλιν Πόντ. (Χαλδ. κ. ἄ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαμπρός καὶ τοῦ ρ. λαλῶ.

Πληθ., γαμπροκάλεσμα 2, ὁ ἰδ.

γαμπρολόγι τό, Θράκ. (Μάλγαρ.) Κάλυμν. Κῶς Πάτμ.

Ἐκ τοῦ ρ. γαμπρολογῶ.

1) Συνήθως κατά πληθ. γαμπρολόγια, οἱ ἀρραβῶνες Κάλυμν. Κῶς Πάτμ. 2) Ὁ γαμβρός καὶ οἱ συνοδεύοντες παράνυμφοι Θράκ. (Μάλγαρ.): Πλησιάζουν τὰ γαμπρολόγια κ' ἔρχονται μέτωπο με μέτωπο με τὴ νύφη.

γαμπρολογῶ ἄμαρτ. γαμπρολογῶ Κῶς Νίσυρ. κ. ἄ.

γαμπρολογῶ Στερελλ. (Αἰτωλ.) Μέσ. γαμπρολογεῖμαι σύνηθ. γαδρoλογεῖμαι Κέρκ. κ. ἄ. γαμπρολοοῦμαι Πάτμ. Σύμ. κ. ἄ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαμπρός καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -λογῶ, περὶ ἧς ἰδ. ΓΧατζιδ. ἐν Ἀθηνᾶ 22 (1910) 247 κέξ.

Α) Ἐνεργ. 1) Ἀρραβωνιάζω Κῶς. 2) Ὑπανδρεύω Κῶς Νίσυρ. κ. ἄ.: Ὁ δεῖνα γαμπρολογᾷ τὴν κόρη του Κῶς Νίσυρ. || Ἄσμ.

Νὰ σὲ γαμπρολογήσωμε 'ς τ' Ἀθῆ τὸ περιόλι με τοῦ Πισσάρι τὸν νύγρον ποῦ 'σαι μοναχοκόρη (μοιρολ.) Νίσυρ.

Β) Μέσ. 1) Εἶμαι εἰς ὦραν γάμου καὶ ζητῶ νὰ νυμφευθῶ, ἐπὶ ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς σύνηθ. Μετοχ. γαμπρολογημένος, ἀρραβωνιασμένος Πάτμ. Σύμ. 2) Ἐπιδεικνύομαι, κομψεύομαι ὡς ὑποψήφιος γαμβρός σύνηθ. Συνών. γαμπρίζω 1.

γαμπρός ὁ, κοιν. καὶ Καππ. (Σίλ. Φάρας. κ. ἄ.) Πόντ.

(Ἄμισ. Κερασ. Κοτύωρ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.) γαμπρό Πόντ.

(Ὁφ. Σούρμ.) γαμπρὲ Τσακων. γαμπρὲς Σκυρ. γα-

δρός πολλαχ. γαμπρός Καππ. (Μαλακοπ.) γαμπρό Ἀ-

πουλ. Καλαβρ. γαμπρός Λέσβ. γαδός Λέσβ. κραιμπό

Ἀπουλ. γαμπουός Σαμοθρ. ἄμπρός Χίος ἄδρός

Νάξ. (Ἀπύρανθ.) ὄναδρός Νάξ. (Κορων.) Θηλ. γαμπρή

ΜΦιλήντ. Γλωσσογν. 3,16 γραμπή Ἀπουλ. Καλαβρ.

γραμπή Καλαβρ. κραιμπή Ἀπουλ. Πληθ. γαμπροῦδ'

Πόντ. γαδρῆδες Πάρ. γαδρ'δὲς Πάρ. (Λεῦκ.) γαμ-

πρῆρες Καππ. (Ἀραβάν.) γαμπροῦδᾶ τά, Πόντ. (Ὁφ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. γαμβρός. Ὁ τύπ. γαδρῆδες κατά

τὰ εἰς -ῆδες ἐν τῷ πληθ. ὀνόματα.

1) Ὁ σύζυγος γυναικὸς ἐν σχέσει πρὸς τοὺς γονεῖς

καὶ ἀδελφοὺς αὐτῆς κοιν. καὶ Ἀπουλ. Καλαβρ. Καππ.

(Ἀραβάν. Μαλακοπ. Σίλ. Φάρας. κ. ἄ.) Πόντ. (Ἄμισ. Κερασ.

Κοτύωρ. Ὁφ. Σούρμ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.) Τσακων.: Ἐναν

καλὸ γαμπρό! (εὐχὴ πρὸς νέαν) κοιν. || Γνωμ.

Γαμπρός νύγρος δὲ γίνεται καὶ νύφη θυγατέρα

(ὅτι παρ' ὅλον τὸν στενὸν δεσμόν τοῦ γάμου ὁ γαμβρός

καὶ ἡ νύφη δὲν δύνανται νὰ εἶναι ἴσοι πρὸς γνήσια τέ-

κνα) κοιν. || Παροιμ.

Ὁ μουρλὸς γαμπρός | περιμένει 'ς τοῦ πεθεροῦ τὸ βίος

(ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὑπολογίζῃ τις εἰς τὴν περιουσίαν τῶν

γονέων τῆς συζύγου) Πελοπν. (Λάστ.)

Ἀνάθεμα γονεὺς γονεὺς καὶ μερικὲς μητέρες,

ποῦ δὲ διαλέγουν τοὺς γαμπροὺς ὡσὰν τοῖς θυγατέρες

(ὅτι δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ δίδεται ὀλιγωτέρα προσοχὴ εἰς

τὴν ἐκλογὴν καὶ ἀπόκτησιν γαμπροῦ ἢ νύμφης) ΝΠολίτ.

Παροιμ. 3, 391. Ὁπ' δὲν ἔχει γαμπρό, δὲν ἔχει γάδαρο

(ὅτι ἡ θέσις τοῦ γαμβροῦ πλησίον τῶν πεθερικῶν του

εἶναι κάπως μειονεκτικὴ) Ἡπ. (Ἰωάνν.)

Μὲ τὴ μιά μου θυγατέρα | τέσσερους γαμπροὺς ἐπῆρα

(ἐπὶ τοῦ ὑποσχομένου εἰς πολλοὺς ἐν καὶ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα)

Πάρ. β) Ὁ μελλονύμφος ἢ ὁ νυμφίος κοιν.: Καμαρώνει -

κορδώνειται - στέκεται σὰ γαμπρός. Καὶ γαμπρός! (εὐχὴ

πρὸς νέον) κοιν. || Παροιμ. φρ. Ὁρ'σε, γαμπρέ, κουφέττα

(ἐπὶ τοῦ ἀκαίρως ποιουντός τι ὡς ὁ κατὰ τὴν τελετὴν

τοῦ γάμου προσφέρων κουφέττα εἰς αὐτὸν τὸν γαμβρόν,

ἐνῷ ταῦτα κατ' ἔθος προσφέρονται εἰς τοὺς ξεκλημένους)

πολλαχ. || Παροιμ.

Σὰ θέλ' ἡ νύφη κί ὁ γαμπρός, | τύφλα νὰ 'χῃ ὁ πεθερός

(ὅταν ὁ νέος καὶ ἡ νέα ἀγαπῶνται, δὲν δύνανται νὰ ἐμπο-

δίσῃ τὴν ἐνωσιν ἢ ἄρνησις τῶν γονέων τῶν. Ἰδ. ἈνθΠα-

παδόπ. ἐν Λεξικογρ. Δελτ. 6, 68) κοιν.

